

5. What Is Digital Transformation? *Whatfix*. URL: <https://whatfix.com/digital-transformation/>

6. 105+ Digital Transformations in Statistics and Strategies for Success in 2025. (2024) Mooncamp GmbH. URL: <https://mooncamp.com/blog/digital-transformation-statistics>

7. Global tech report 2023. *KPMG*. URL: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmgsites/xx/pdf/2023/09/kpmg-global-tech-report.pdf.coredownload.inline.pdf>

Пешкова Б.Р.,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
Величко О. В.,
кандидат економічних наук, доцент,
Миколаївський національний аграрний університет

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА ДИНАМІКУ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

Цифровізація стала одним з ключових рушіїв глобальної економіки та вимагає ретельного аналізу її впливу на економічне зростання країн. Цей процес сприяє підвищенню продуктивності праці через автоматизацію процесів та оптимізацію управління ресурсами. Цифрові технології дозволяють підприємствам знижувати витрати та підвищувати ефективність, що позитивно впливає на економічне зростання. Інтеграція цифрових технологій в освіту та наукову діяльність відкриває нові можливості для розвитку людського капіталу, а доступ до глобальної інформації та ресурсів дозволяє освітнім установам покращувати навички робочої сили, що є фундаментальним фактором підтримки сталого економічного зростання.

Концепція Шумпетера про «творче руйнування» займає ключове місце в обговореннях цифрової трансформації економіки. Згідно з цією теорією, капіталістичний розвиток характеризується постійним циклом інновацій, які витісняють застарілі моделі та процеси. Сучасні цифрові технології яскраво ілюструють цей принцип, кидаючи виклик традиційним бізнес-моделям та формуючи нові підходи до виробництва, споживання й конкурентної боротьби [2].

У контексті мережевої економіки цифрові ринки мають особливі характеристики, серед яких мережеві ефекти, мінімальні граничні витрати та вирішальна роль технологічних стандартів. Ця концепція допомагає зрозуміти, як цифрові платформи (соціальні мережі, електронна комерція, онлайн-маркетплейси) змінюють економічні взаємодії та стимулюють інноваційні форми ринкової активності [3].

Еволюція в напрямку економіки знань нерозривно пов'язана з цифровізацією. Цифрові інструменти значно полегшують генерування, розповсюдження та практичне застосування знань, підкреслюючи зростаючу цінність інтелектуальних ресурсів та інформаційних потоків у сучасних економічних системах [1].

Для дослідження впливу цифровізації на економічне зростання можуть використовуватися різні методологічні підходи. В одному з досліджень, яке проведено вченими: Піддубною Л., Дибач І., Красовським В., Плехановим К., та Могилевським Р. було прийнято рішення використовувати сімейство регресійних моделей. Для виявлення факторів, що найкраще описують процес цифровізації, проводилася експертна оцінка серед 200 ІТ-спеціалістів, менеджерів проєктів розумних міст та менеджерів впровадження інновацій.

За підсумками опитування експертів було визначено 5 найбільш впливових факторів, що представлені на рисунку 1.

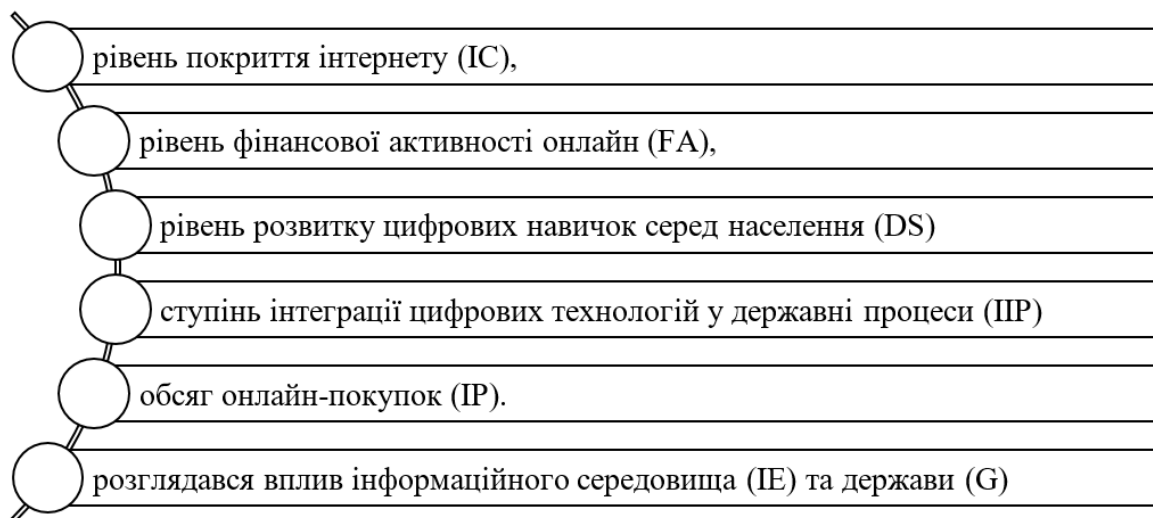

Рисунок 1. Напрямки розвитку технологій ІІІ в логістиці

Дослідження впливу цифровізації на економічне зростання для низки країн (Данія, Німеччина, Нідерланди, Швеція та Фінляндія) показало значний вплив цифрових технологій на економіку. Зокрема, показник фінансової активності виявився одним із найвпливовіших факторів, безпосередньо впливаючи на мультиплікатор споживчих витрат і, як наслідок, на ВВП на душу населення [5].

Для Данії найбільш впливовим фактором виявився індикатор фінансової активності, який логічно мав прямий вплив на мультиплікатор споживчих витрат і, як наслідок, на ВВП на душу населення. При цьому було помічено, що інтеграція цифрових технологій мала від'ємний коефіцієнт.

Для Німеччини отримані результати виявили аналогічну ситуацію. Однак коефіцієнт детермінації для Німеччини був значно вищим, що вказує на те, що модель краще відображала взаємозв'язок у цій країні. Суттєвим винятком порівняно з попереднім випадком був від'ємний коефіцієнт для рівня інтернет-покупок.

Для Нідерландів ситуація була схожою як за коефіцієнтом детермінації, так і за знаками коефіцієнтів. Помітна відмінність полягала в тому, що показник FA не був найбільш впливовим.

У випадку з Фінляндією спостерігається негативний вплив фінансової активності, що могло бути пояснено процесом загальної трансформації. Швеція мала найвищий коефіцієнт детермінації, що могло вказувати на перенавчання моделі. Проте загальні отримані значення узгоджувалися з вищезгаданими висновками [5].

При включенні фактору країни до моделі було виявлено, що це найбільш впливовий чинник з точки зору ВВП на душу населення. Цей висновок загалом відповідає сучасним принципам макроекономічної теорії, які розглядають обраний цільовий показник як такий, на який можуть впливати численні інші показники.

ЄС зайняв провідну позицію у просуванні цифрової трансформації, розглядаючи її як стратегічний інструмент для стимулювання економічного росту, підвищення конкурентної переваги та покращення суспільного

добробуту. Всеосяжна цифрова стратегія Європейського Союзу спрямована на практичну реалізацію концепції єдиного цифрового ринку [4].

Капіталовкладення в цифрову інфраструктуру та новітні технології формують фундамент європейської програми цифрової трансформації. Такі ініціативи як Connecting Europe Facility та Horizon Europe демонструють зобов'язання ЄС розширювати високошвидкісний інтернет-доступ, стимулювати науково-дослідну діяльність у сфері цифрових технологій та модернізувати державні послуги шляхом їх цифровізації [1].

Аналітичні дослідження взаємозв'язку між цифровізацією, економічним розвитком та цифровим інвестуванням у країнах-членах ЄС підтвердили два ключових положення: економічний розвиток держави безпосередньо корелює з рівнем її цифровізації; інтенсивність цифрового інвестування має пряму залежність від ступеня цифрової трансформації країни [1].

Загальний вплив цифровізації на економіку є позитивним для країни. При цьому найбільш значущими факторами є ті, що безпосередньо пов'язані з процесом споживання, як на індивідуальному рівні, так і на рівні бізнесу. Також варто відзначити спрощення бюрократичних процедур, які важко відобразити за допомогою показників, але які, безсумнівно, сприяють зниженню витрат компаній, як реальних, так і альтернативних.

Точність моделі підвищується за рахунок компоненту країни, демонструючи складність взаємодій між економікою та цифровізацією. Через свою складність, необхідні додаткові дослідження для повного розуміння того, як кожен аспект цифровізації впливає на економічний розвиток різних країн і бізнесу.

Комплексне оцінювання економічних ефектів цифрової трансформації потребує інтеграції державних компонентів у аналітичні моделі. Це вказує на важливість формування стратегічних підходів до розвитку та глибшого дослідження шляхів, якими цифрові інновації впливають на економічне зростання. Хоча емпіричні дані підтверджують теоретичне припущення про позитивний зв'язок між рівнем цифровізації та економічним прогресом, вони

також свідчать про необхідність подальшого вивчення та уточнення специфічних механізмів та каналів цього впливу.

Список використаних джерел

1. Колінець, Л., & Гомотюк, А. (2024). Роль цифровізації у зміні економічного ландшафту та механізмів фінансового ринку. *Економіка та суспільство*, (59). doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-121> (дата звернення 15.05.2025).
2. Непокупна, Т. А., Шевченко, Б. О., & Долгов, В. А. (2020). Концепція «творчого руйнування» Й. Шумпетера як методологічна основа формування економічної політики інноваційного розвитку. *Молодий вчений*, (12(1)), 12–15.
3. Реслер, М., Лінтур, І., & Цигак, О. (2024). Цифрова економіка: виклики та можливості. *Економіка та суспільство*, (64). doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-117> (дата звернення 15.05.2025).
4. European Commission. (2015). A Digital Single Market Strategy for Europe (COM(2015) 192 final). Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52015DC0192> (дата звернення 15.05.2025).
5. Piddubna, L., Dybach, I., Krasovskiyy, V., Pliekhanov, K., & Mogylevskiy, R. (2024). *Analysis of the impact of digital development on a country's economic growth*. *Economics of Development*, 23(2). doi: <https://doi.org/10.57111/econ/2.2024.38> (дата звернення 15.05.2025).

Пілевич Д. С.,
кандидат економічних наук, доцент,
Агафонцева А. А.,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
Державний податковий університет

ПОДАТКОВА СТАТИСТИКА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ: ТРЕНДИ ТА АНАЛІТИКА

У сучасних умовах глобальної цифровізації питання трансформації фіскальної системи набуває особливої ваги. Цифрові технології дедалі більше впливають на функціонування державного управління, зокрема - податкової